

KAIKEN MAAILMAN RÄPPIÄ

MIKKO KAPANEN
MAX RYYNÄNEN



KUSTANTAMO
HELMIVYÖ

Kaiken maailman räppiä

**MIKKO KAPANEN
MAX RYYNÄNEN
KAIKEN
MAAILMAN
RÄPPIÄ**

**KUSTANTAMO HELMIVYÖ
TURKU 2026**

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

Mikko Kapanen & Max Ryytänen: Kaiken maailman räppiä

KL 78.89142

ISBN 978-952-7469-83-5

Paino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

Aluksi	7
Kirjan luonteesta	9
1 Vihaa ja rakkautta São Paulossa	12
2 Nyrkit pystyssä Piešťanyssa	20
3 Always was, always will be: Australian ja Oseanian räp ikiaikaisen kulttuurin jatkeena	27
Interlude: Lyhyt oppimäärä hiphophistoriaa	37
4 Ranskalainen räp nousi lain voimalla, mutta sen henkeä vastaan	41
5 Radikaali lähiörakentaminen ja sub-urbaani ankeus – Valaisista Nova Hutaan	48
6 Afrikkalaista hiphoppia etsimässä	54
7 Penso positivo: Jovanotti – maailman lahja Italialle	61
8 Räpin avulla kotiväkivaltaa vastaan: LASTESIKSEN haastattelu	65
9 Lakiesitys 6756/2013	69
10 Aavan meren tuolla puolen: G-Enka Tallinnasta	74
11 Jamaika – kulttuurin supervalta	78
12 Aka Hip Aka Hop	85
13 Kaikkialta ja ei mistään	88
14 Kuwait – identiteetti identiteetin sisällä	92
15 Lähiöstä maailmalle ja takaisin – välkommen till förorten	98
Interlude: Räpin globaalit juuret	107
16 Rytmi on kuitenkin tärkeintä: Keskustelu räpistä Taiwanissa	109
17 Yhdentoista kielen maa	113
18 Arivu – ja muut tamiliräppärit, joilla on poliittista ja kulttuurista asiaa	120
19 Räpin vapaaehtoinen kakkosmaa	123
20 Hiphoppia Kathmandussa – ja laajemminkin Nepalissa: Jesus Shresthan haastattelu	129
21 Etelän äkäiset naiset	134
22 It G Ma	137
23 Terveisiä Itä-Tokiosta: Hiroshi Eigatsun haastattelu	140
24 Cha-yaga? Mitä kuuluu?	144
Interlude: Kulttuuri on kulttuuria eli arvon mekin ansaitsemme	147
25 Barcelonasta kajahtaa: Mala Rodríguez ja Rosalía	151
26 Kaksi tarinaa Etelä-Afrikasta	153
27 Rappiä, shaabia ja mahraganatia: Bassam El Baronin haastattelu	163
28 Röp-video nykytaiteen välineenä: Halil Altinderen haastattelu	167
Lopuksi	172
Kiitokset	174
Lähteitä ja lisätietoja	175
Kirjoittajista	181

Linkki soittolistaan:



<https://linktr.ee/kaikenmaailmanrappia>

Aluksi

Hiphop on aina ymmärretty maantiedon kautta. Sen genesis alkaa virallisesti Etelä-Bronxista. Sieltä se on levinnyt koko planeetalle. Nyt ei puhuta globaalista kulttuurista pop-tähtien maailmankiertueiden tapaan. Ne kattavat ehkä Yhdysvaltojen lisäksi Lontoon, Pariisin ja Tokion. Puhumme aidosta maailmanlaajuisesta ulottuvuudesta. Hiphopkulttuuri ja räpmusiikki ovat kaikkialla. Jokaisen maan ja paikkakunnan sisällä on ollut oma dynamiikkansa jokaisen alueen, kaupunginosan ja kadunkulman välillä. Hiphopin maantiede tarjoaa valtavan kirjon identiteettejä. Lähdemme kartoittamaan kaiken maailman räppiä, missä se ikinä onkaan.

Hiphop on levinnyt melkein pä joka paikkaan ja tämä kirja kertoo sinulle tarinoita näistä ilmiöistä. Tämä on rakkauskirje kulttuurille, joka on antanut meille, kirjan kirjoittajille, paljon positiivista, unohtumattomia kokemuksia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta ympäri maailman. Joskus sanotaan, että hoppeläälle on sohvipaikka tarjolla joka maassa. Eli aina löytyy kulttuurikumppaneita, jotka ovat valmiita tarjoamaan nukkumapaikan sitä tarvitsevalle.

Tämä kirja kokoaa yhteen tarinoita ja ilmiötä eri puolilta maailmaa. Ehkä tärkeämpi viesti kuin mikään kirjan tarinoiden yksityiskohdista on se hankalasti määriteltävä kokonaisuus, joka syntyy kaiken tämän summana. Tässä hankalasti määriteltävissä kokonaisuudessa – hiphop kulttuurissa ympäri maailman – on jotain hyvin voimakasta ja kaikkia meitä yhdistävää. Näitä tarinoita ympäri planeetan käsitellään kuitenkin vain harvoin, sillä perinteisesti keskeiset tarinat hiphopista ja räpistä ovat liittyneet niiden yhdysvaltalaiseen evoluutioon. Jälkijatuksena sitten on tullut jokaisen maan oma skene ja sen tutkimus. Yhdysvaltalaisen tai suomalaisen räpin ymmärtäminen on arvokasta, mutta niin on pidemmälle katsominenkin. Tässä kirjassa kiikaroimme sinne sun tänne. Muistelemme menneitä ja kilautamme kavereille, jotka ovat olleet avainasemissa omissa piireissään.

Tässä kirjassa ei puhuta paljoakaan yhdysvaltalaisesta räpistä. Se tarina on kirjoitettu monet kerrat ja monesta eri kulmasta. Siihen on

vaikea meidän tehdä mitään sen merkityksellisempää lisäystä. Kulttuurin vieraskirjaan tulee kuitenkin mahtua tarinoita myös sen laitateuduilta. Laitakaupungiltahan kaikki alkoi! Näitä tarinoita tulee myös sellaisista paikoista, jossa et ehkä ajatellut hiphoppia olevan. Hiphop on kaikkialla ja räppiä tehdään melkein joka paikassa! Joka paikasta tulee oma kertomisen arvoinen tarina. Näillä tarinoilla on yhteneväisyyksiä, mutta on niillä myös paljon eroja.

Miksi juuri hiphop on levinnyt niin laajalle? Se on kysymys, johon on vaikea vastata yksiselitteisesti. Voisi puhua yhdysvaltalaisesta kulttuuri-imperialismista ja markkinoiden voimasta, joka vei meidät lapsesta lähtien mukanaan. Ehkä hiphop on maailmanlaajuisesti amerikkalainen unelma. Kenties sen toisinaan aggressiiviset ja toisinaan letkeät soundit ja loppumattomat flowit saivat meidät jonkinlaiseen hypnoosiin. Ehkä se avasi ikkunan johonkin suurempaan, jossa mahdollisuudet tuntuivat rajattomilta. Se on meille fantasia, jossa kaikki on mahdollista. Identiteetti, joka on suurempi, kun se, jonka kanssa synnyimme, ja kontakti sellaiseen cooliuteen, josta olimme unelmoineet. Ja kun puhun meistä, puhun meistä kaikista, ympäri koko tämän maailman, jotka kanssamme päätyivät hiphopin lumoamiksi.

Kirjan luonteesta

Kirjamme syntyi ihmetyksestä. Ympärillämme kuunneltiin vain suomalaista ja amerikkalaista räppiä. Mitä jos kirjallisuus jakaisi saman kohtalon? Miltä kuulostaisi kirjasto ilman japanilaisia ja afrikkalaisia mestariteoksia? Kirjahullut ovat miltei poikkeuksetta matkanneet Portugaliin, Nigeriaan ja Brasiliaan vähintäänkin Tammen Keltaisen kirjaston sivuilla.

Kielimuurista tähän on turha etsiä syntyipukkia. Suurin osa suomalaisista nappaa englanninkielisestä räpistä vain lauseen sieltä, toisen tuolta. Etusijalla ovat fraseeraus, rytmi ja ääni. Kuunnellaanhan maailmanmusiikkia ja metalliakin monella eri kielillä.

Kulttuurimuodoilla on tietysti vaihtelevia maantieteellisiä painotuksia. Animaatioita tulvii Aasiasta. Metallimusiikin kartta on vahvasti pohjoismainen, mutta pantheonille on aina mahtunut Etelä-Amerikka ja sittemmin kasvavasti Aasia. Elokuvan arkikatsojan kartta painottuu Yhdysvaltoihin ja Suomeen, mutta siinä sivussa kukoistavat festivaalit, arkistot ja kerhot, joissa rakastetaan ranskalaista elokuvaa, afrikkalaista tai korealaista.

Räpistä on kuitenkin turha etsiä tällaista. Valistunutkaan kuuntelija ei lähetä linkkiä Latviasta, Japanista tai Etelä-Afrikasta. Mikä mättää?

Ei meiltä tähän vastausta löydy. Itseämme on kuitenkin onnistunut. Monikansalliset ja -etniset perheet, suvut ja ystäväpiirit, opinnot kaukomailla ja toisinaan myös ammatilliset sattumat ovat laajentaneet horisonttia. Tavatessamme ensi kerran 2010-luvun puolivälissä keskustelimme heti kylmiltämme skänelaisesta ja eteläafrikkalaisesta räpistä. Pian tämän jälkeen ryhdyimme jo pohtimaan kirjan kirjoittamista. Muutaman vuoden ideaa fiilisteltyämme panimme näppylähanskat käteen ja ryhdyimme hommiin.

Tuskinpa ihmiset ideologisista syistä ovat kaventaneet räphorisonttiaan. Moni varmasti kuuntelisi mielellään kuwaitilaista, nepalilaista tai vaikkapa sambialaista räppiä, mikäli sitä vaan löytäisi helposti. Päätimmekin luoda matalan kynnyksen

johdantokirjan – ei kuitenkaan perinteistä tietokirjaa, vaan avaimen ”diggareille”. Yleistasolla liikkuva teos tuskin auttaisi ketään kyytiin, joten päätimme pysyä henkilökohtaisina, kertoa suosikeistamme, ystävien levyhyllyistä, tai kuunnella ystäviemme, kollegoidemme tarinointia. Ideaalina oli kirja, jota voisi tunnelmoiden selailla vaikkapa metrossa tai lomalla laiturin nokassa. Halusimme kirjoittaa teoksen, josta voisi poimia yhden maan, toimijan tai kappaleen – ja kuunnella. QR-koodimme sivulla 6 avaa rikkaan soittolistan.

Olemme jäsentäneet maailmaa valtioiden kautta. Tämä voi kuulostaa banaalilta. On suuria maita, joissa räppiä tehdään valtavasti (Brasilia), ja on todella pieniä (Kuwait) – mutta kuten klassisissa joululahjakirjoissa *Maailman liput* -hengessä, valtiot voivat olla ihan hyvä tapa luoda eroja ja järjestystä, kunhan niitä ei oteta yksiköinä liian vakavasti. Puhummekin myös valtioiden sisäisistä marginaaleista. Esimerkiksi esittelemämme Japanin 1600-luvulla valtaamien eteläisten Riukiusaarten räppi on Japani-kriittistä. Välillä jokin maa on vain yhden esiintyjän tai kappaleen kautta esillä. Italia on miltei pelkästään Jovanotti. Kokonaisuutena tämä tuntui kuitenkin toimivalta jaottelulta. Brasiliasta kirjoitettiin loppujen lopuksi kaksi lukua, kuten myös Ranskasta ja Etelä-Afrikasta.

Kirjamme ei tietenkään ole kaikenkattava omia suosikkejamme ajan ajatellen, mutta tarjoamme tukun avaimia muihin maailmoihin. *Kaiken maailman räppiä* -kirjaa voi lukea reseptikirjan tavoin. Niistä tongimme välillä tarinoida ruokien takaa, mutta sitäkin useammin etsimme reseptejä, joista pitäisimme. Mikäli parikin uutta kappaletta löytää tiensä lukijan ”levylautaselle” (kuten ennen tavattiin sanoa), kirja on täyttänyt tehtävänsä. Ja jos se on siinä sivussa laajentanut ymmärrystä globaalista kulttuurikentästä, tai siitä, miten eri tavoin räp on eri maissa sekoittunut paikallisiin musiikki- ja runousperinteisiin, tulos on vieläkin parempi.

Omaa räp-suhdettamme luonnehtii skenettömyys. Emme ole elimellisiä toimijoita missään urbaanissa yhteisössä – edes Helsingissä – vaan pikemminkin kansainvälisten verkostojemme kautta työskenteleviä ja eläviä pohjois- ja itähelsinkiläisiä, kuluttajia, jotka katsovat ja kuuntelevat täältä käsin muuta maailmaa. Tämä ei ole itsetarkoituksellista, mutta näin on käynyt, ja kenties se on kuin onkin onni, sillä käsissäsi on mielestämme rikas kattaus kaiken

MIKKO KAPANEN MAX RYYNÄNEN KAIKEN MAAILMAN RÄPPIÄ

Mikko Kapanen on radiotoimittaja, joka on kiinnostunut maailmanlaajuisesta hiphop-kulttuurista, räpmusiikista ja näiden luomasta rajojaylittävästä identiteetistä.

Max Ryyänen on itähelsinkiläinen räpfilosofi, jota kiinnostaa poliittinen, runollinen ja tanssittava maailmanräp.

Kuka futislegenda yritti määrätä hiphopin luvanvaraiseksi?
Miten arkkitehtuuri liittyy räppiin?
Miten oman kulttuurin suojelu johti maailman toiseksi suurimman hiphop-teollisuuden syntyyn?

Hiphopkulttuuri ja räpmusiikki ovat vallanneet koko maailman. Yhdysvaltalaista räppiä kuunnellaan kaikkialla, mutta samalla joka puolella maapalloa ihmiset osallistuvat aktiivisesti hiphopkulttuuriin. Tähän oleellisena osana kuuluu jokaisen maan oma räpskene. Hiphop on globaali identiteetti, joka tarjoaa mahdollisuuden maailmanlaajuiseen yhteenkuuluvuuteen samalla, kun politiikka repii meitä erilleen.

Mikko Kapanen ja Max Ryyänen käyvät kirjassa läpi kansainvälisen räpin ilmiöitä, tekijöitä ja anekdootteja. Mukana on myös valtava määrä musiikkisuosituksia, joilla voit täyttää omat soittolistasi.



Kannen suunnittelu Mikko Kapanen